

blive enige om disse talværdier, hvorefter man med usvigelig sikkerhed konstaterer, at normerne fører til ressourcebehov, der overstiger de til rådighed værende ressource-mængder.

Der gives ingen vidunderkur, der kan løse budgetplanlægningsproblemerne ved et universitet eller en anden organisation med tilsvarende karakteristika. Der vil altid være interessekonflikter og derfor også politiske beslutninger. Muligheden for at forbedre disse ligger primært i at sikre at de, der er involveret i beslutningsprocessen, forstår hvad de gør og hvorfor de gør det. Enhver model, der kan bidrage til at skabe en øget situationserkendelse, er en god model.

Hans Jørgen Rasmusen
Nielsen og Rauschenberger A/S

Gensvar

I Hans Jørgen Rasmusens svar har vi noteret os, at vore kommentarer til opgørelsen af behovet for undervisning anses for »lidt naive«. Dette skyldes nok, at vi som økonomer betragter behov som et relativt begreb, der ikke kan måles direkte, og iøvrigt aldrig har hørt om »formelle behov«. Når der i svaret stilles spørgsmålstegn ved selve behovsbegrebet samtidig med at det hævdes, at behovene kan »beregnes eller fastsættes efter ønske«, forekommer det uklart, hvilken rolle forfatteren tillægger behovsopgørelser. Det er endvidere vanskeligt at forestille sig, hvordan fastlæggelse af outputkrav kan benyttes i universitetsplanlægning. Vor baggrund for at diskutere normaltals anvendelighed er netop de praktiske problemer ved at måle output fra et universitet.

Når forfatteren i svaret fremhæver aldrig

i sin »vildeste fantasi« at have forestillet sig, »at nogen skulle kunne finde på at bruge en models beregningsresultater direkte ved en budgetfordeling«, må dette vist være et område, hvor holdningen er ændret mellem 1971 og 1973. I artiklen hed det (p.291), »at det er en realistisk mulighed direkte at anvende modellen i en forhandlingssituation f.eks. via en edb-terminal«.

Vi finder ligesom forfatteren, at det er ønskeligt, at planlægningsmetoden giver hurtig konvergens, og at sektorerne har incitament til at give korrekte informationer. Det må dog påpeges, at sådan som forfatterens metode nu foreligger beskrevet, er der *intet, der sikrer konvergens*, og *intet, der kan sikre korrekte informationer* fra sektorerne. Under de samme forudsætninger, hvorunder forfatteren implicit arbejder, findes imidlertid adskillige planlægningsmetoder, hvor begge disse problemer er løst.

Derimod er vi helt uenige med forfatteren i, at man i »de traditionelle decentraliserede planlægningsprocedurer . . . forudsætter at sektorerne kender og accepterer den centrale målsætning inden ressourcefordelingsprocessen påbegyndes«. Denne opfattelse må skyldes en misforståelse af store dele af litteraturen om økonomisk planlægning, herunder de af os tidligere nævnte arbejder, samt en manglende fortrolighed med det for økonomer velkendte begreb Pareto-optimalitet. Det er kun inden for den såkaldte team-teori, at man gør en så restriktiv antagelse.

Vi ser frem til artiklen i *Swedish Journal of Economics* og håber, at vore kommentarer kan medvirke til en afklaring af den forelåede planlægningsmetodes egenskaber.

Rolf Norstrand og Sten Sverdrup-Jensen
Økonomisk Institut, Københavns Universitet